STAMIN ELENA-ANA
STĂNESCU TEODORA-RAMONA

EXERCIȚII PENTRU FORMAREA ABILITĂȚILOR LEXICO-GRAFICE

CITIRE
SCRIERE
COMUNICARE

Editura Edudel, Slatina 2024
ISBN 978-630-331-805-9

CUVÂNT ÎNAINTE

Formarea deprinderilor de citire şi scriere corectă şi conştientă reprezintă baza activității desfăşurate în şcoală.

Cunoaşterea lumii înconjurătoare nu se face numai prin observare directă, ci şi indirect, prin intermediul cărţilor. Prin însuşirea deprinderilor de citire şi scriere, copilul are posibilitatea să cunoască lumea care îl încojoară. Perturbarea comunicării orale, dar mai ales a comunicării scrise, reprezintă una dintre problemele frecvente ce duc la eşecul şcolar, întrucât procesele de învăţare şi înţelegere nu pot fi concepute în afara cuvântului citit şi scris.

Exercițiile pentru formarea abilităților lexico-grafice sunt esențiale în dezvoltarea lingvistică și cognitivă a elevilor, în special pentru cei cu Cerințe Educaționale Speciale (CES). Aceste exerciții contribuie semnificativ la dezvoltarea competențelor de citire, scriere și comunicare.

Importanța exercițiilor pentru formarea abilităților lexico-grafice:

- ✓ exercițiile lexico-grafice ajută la îmbogățirea vocabularului elevilor, oferindu-le cuvinte noi și contexte diverse în care să le folosească. Acest lucru este crucial pentru înțelegerea textelor și pentru exprimarea clară și precisă;

- ✓ prin practică regulată, elevii își pot îmbunătăți capacitatea de a citi fluent și de a înțelege textele. Exercițiile care implică identificarea cuvintelor, înțelegerea contextului și utilizarea corectă a acestora contribuie la o mai bună comprehensiune a textelor;

- ✓ exercițiile lexico-grafice includ adesea activități de scriere care ajută elevii să-și organizeze gândurile și să-și exprime ideile în scris. Aceasta este o competență esențială atât pentru succesul academic, cât și pentru comunicarea de zi cu zi;

- ✓ activitățile care implică jocuri de cuvinte, puzzle-uri și alte exerciții lexico-grafice stimulează gândirea critică și creativitatea. Elevii sunt încurajați să facă conexiuni între cuvinte și concepte, să găsească soluții și să se gândească la noi moduri de a utiliza limbajul;

- ✓ prin consolidarea abilităților lexicografice, elevii devin mai încrezători în abilitățile lor de comunicare. Acest lucru îi ajută să participe activ la discuții, să pună întrebări și să contribuie la interacțiunile sociale.

Acest volum se adresează în special elevilor cu tulburări de învățare (dislexie, disgrafie), cât și elevilor cu dizabilități mintale ușoare sau moderate și reunește fișe de lucru structurate de la simplu la complex: asociere imagine-literă, imagine-cuvânt, imagine–propoziție, exerciții de diferențiere a literelor asemănătoare vizual și exerciții de lexie și grafie la nivel de text. Fișele de lucru conțin texte scurte și cerințe ce presupun exerciții pentru înțelegerea textelor și exerciții de vocabular.

Autoarele

Cuprins

Exerciții pentru formarea abilităților lexico-grafice **pagina**

1. Asociere imagine-literă 4
2. Asociere imagine- cuvânt 11
3. Asociere imagine- propoziție 15
4. Diferențierea literelor asemănătoare vizual b-d 18
5. Diferențierea literelor asemănătoare vizual p-b 24

Exerciții de lexie și grafie la nivel de text

6. Fișă de lucru -*Femeia cea lacomă* de Bucur Milescu 29
7. Fișă de lucru -*Cămila și girafa* de Bucur Milescu 31
8. Fișă de lucru -*Cei doi pădurari și zâna* de Bucur Milescu 35
9. Fișă de lucru -*Corbul și vulpea* de Bucur Milescu 39
10. Fișă de lucru -*Bunica*, text preluat de pe internet 41
11. Fișă de lucru -*Ciobănașul mincinos*, după *Fabulele* lui Esop 43
12. Fișă de lucru -*Matilda* (fragment), după Roald Dahl 46
13. Fișă de lucru -*Furnica și porumbița* după Lev Tolstoi 50
14. Fișă de lucru -*Cuvinte vrăjite* după Pierre Gamarra 52
15. Fișă de lucru -*Măsuța fermecată, măgarul de aur și bâta din desagă de Frații Grimm* 55
16. Fișă de lucru -*Povestea curcubeului* de Bucur Milescu 58
17. Fișă de lucru -*Cetatea lui Bucur* de Dumitru Almaș 61
18. Fișă de lucru -*Sarea în bucate* după Petre Ispirescu 65
19. Fișă de lucru -*Prințesa și bobul de mazăre* de Hans Christian Andersen 69
20. Fișă de lucru -*Jack și vrejul de fasole* după Joseph Jacobs 72
21. Fișă de lucru -*Cenușăreasa* după Frații Grimm 75
22. Fișă de lucru -*Șoarecele de rând și șoarecele de oraș* după Lev Tolstoi 79

Dezvoltarea abilităților în plan lexico-grafic

1.Asociere imagine-literă

Încercuiește imaginile a căror denumire încep cu litera indicată:

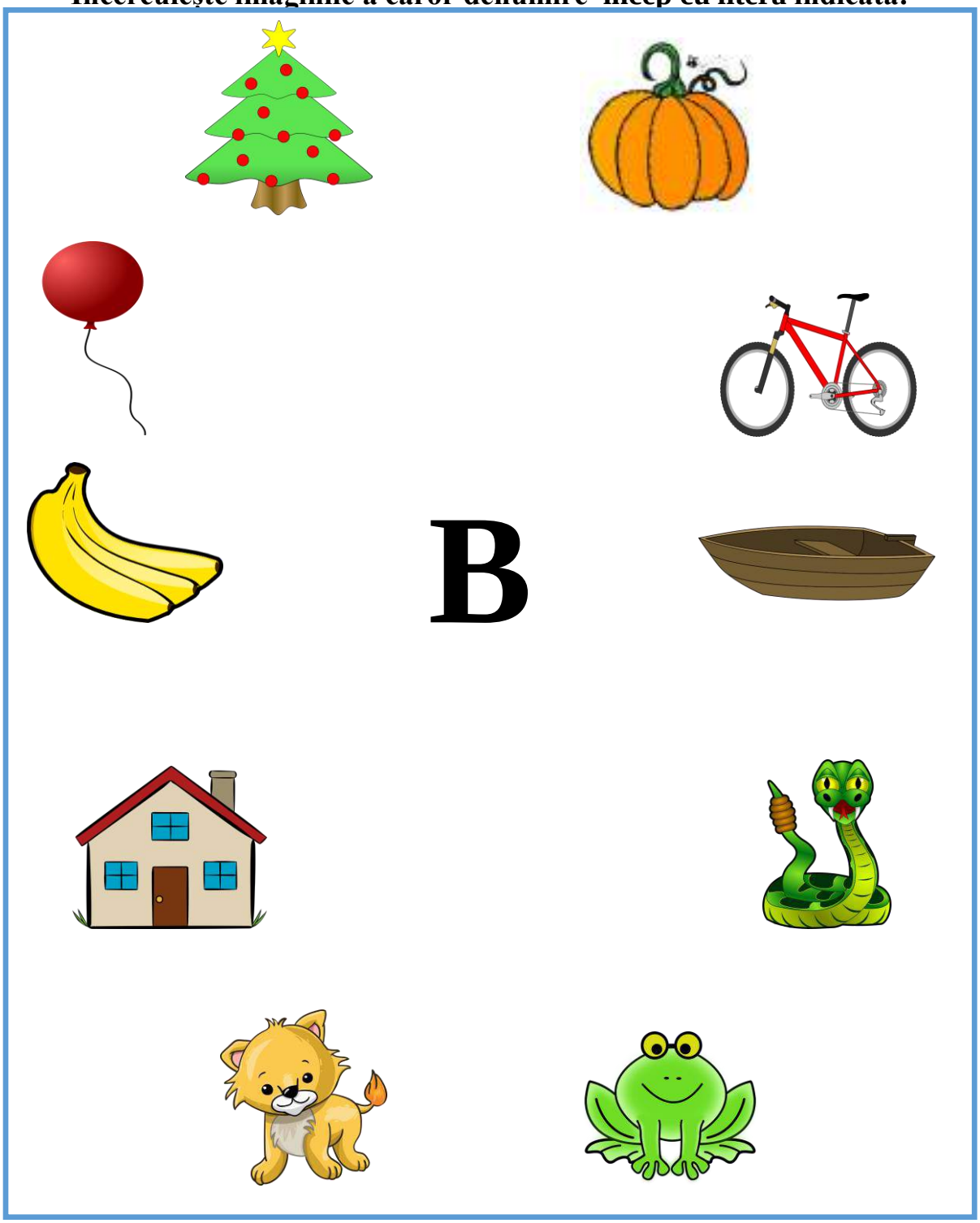

Încercuiește imaginile a căror denumire încep cu litera indicată:

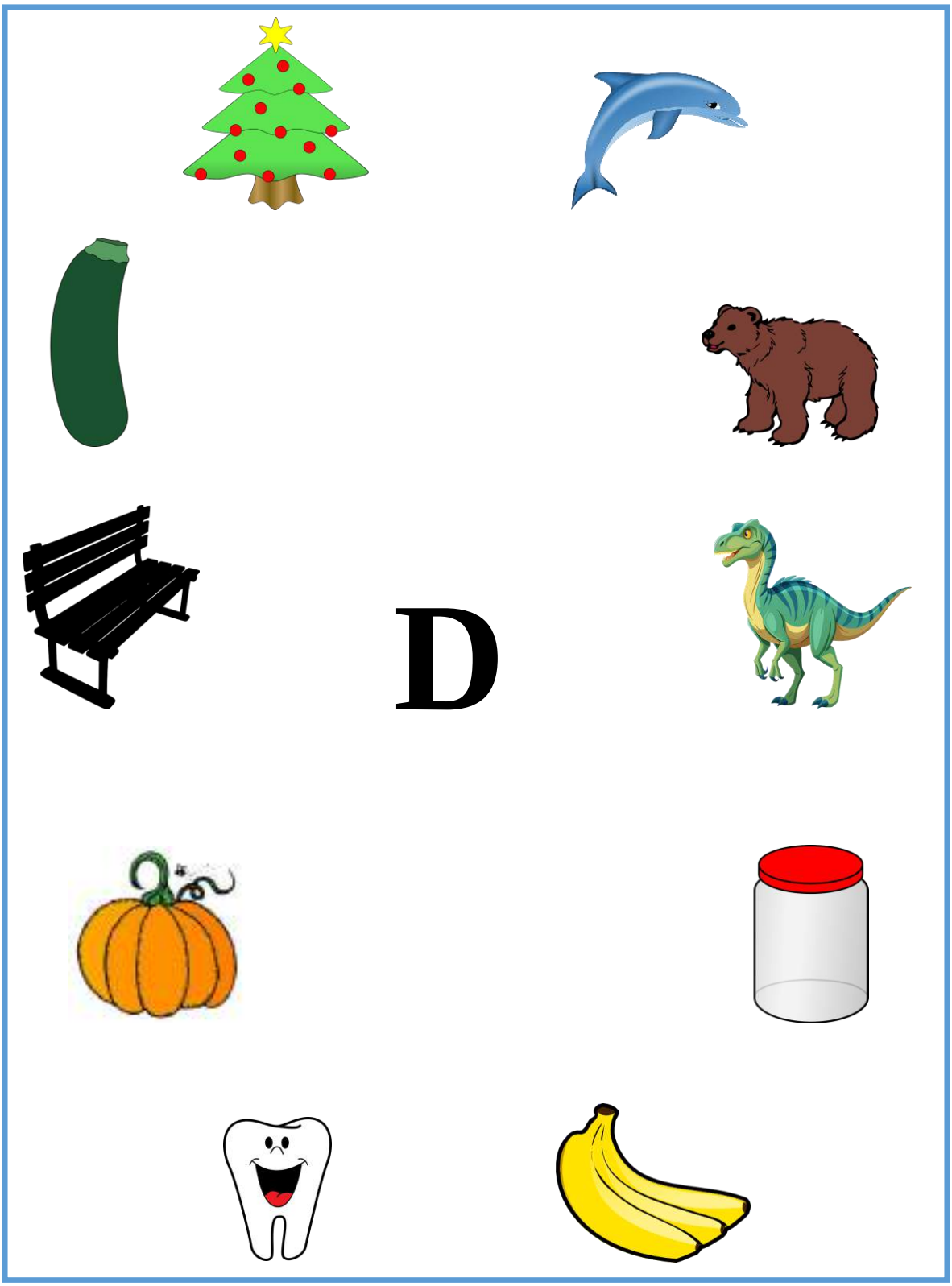

Încercuiește imaginile a căror denumire încep cu litera indicată:

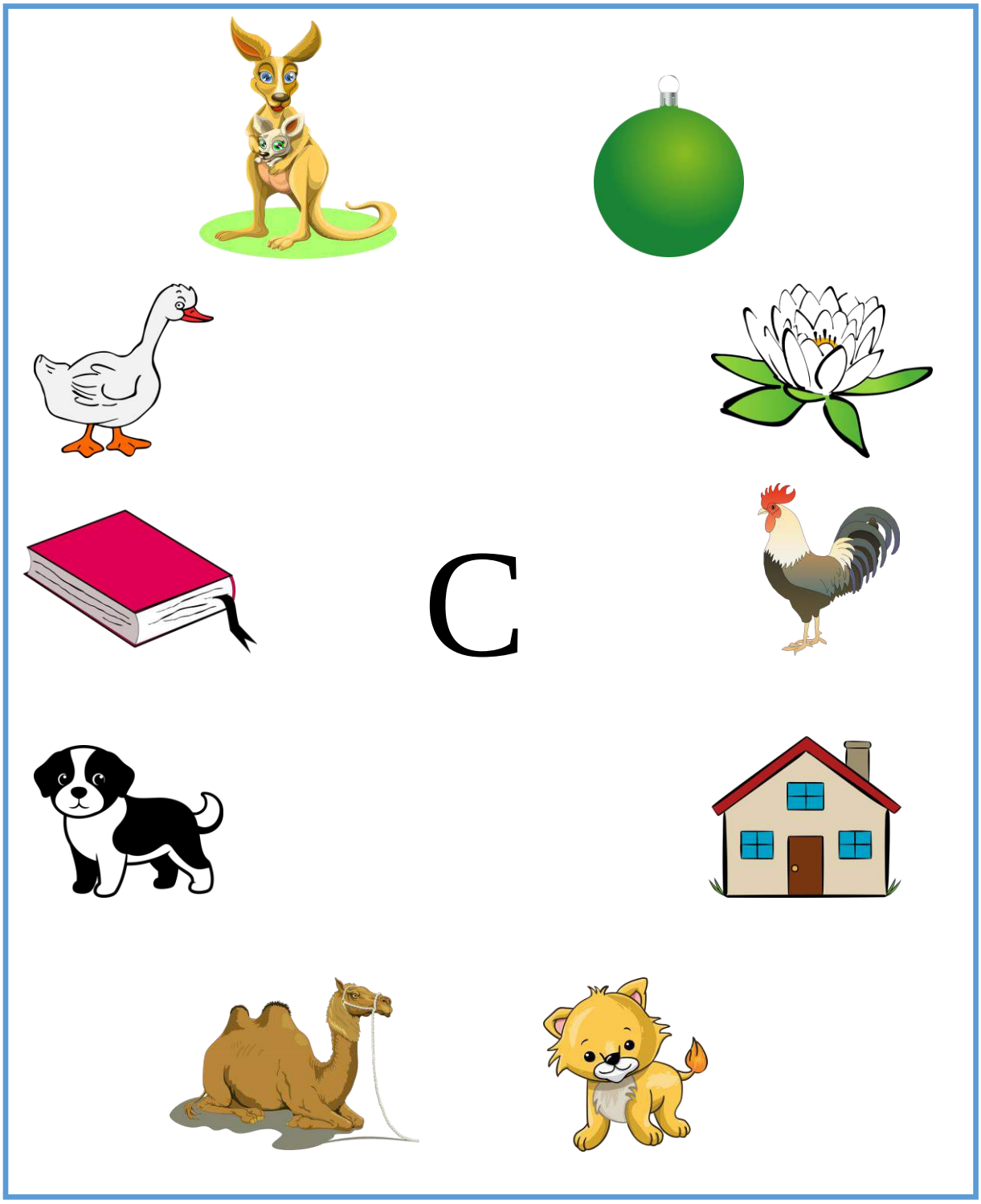

Încercuiește imaginile a căror denumire încep cu litera indicată:

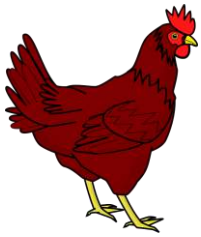

G

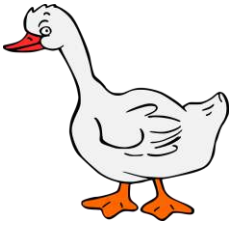

Încercuiește imaginile a căror denumire încep cu litera indicată:

Încercuiește imaginile a căror denumire încep cu litera indicată:

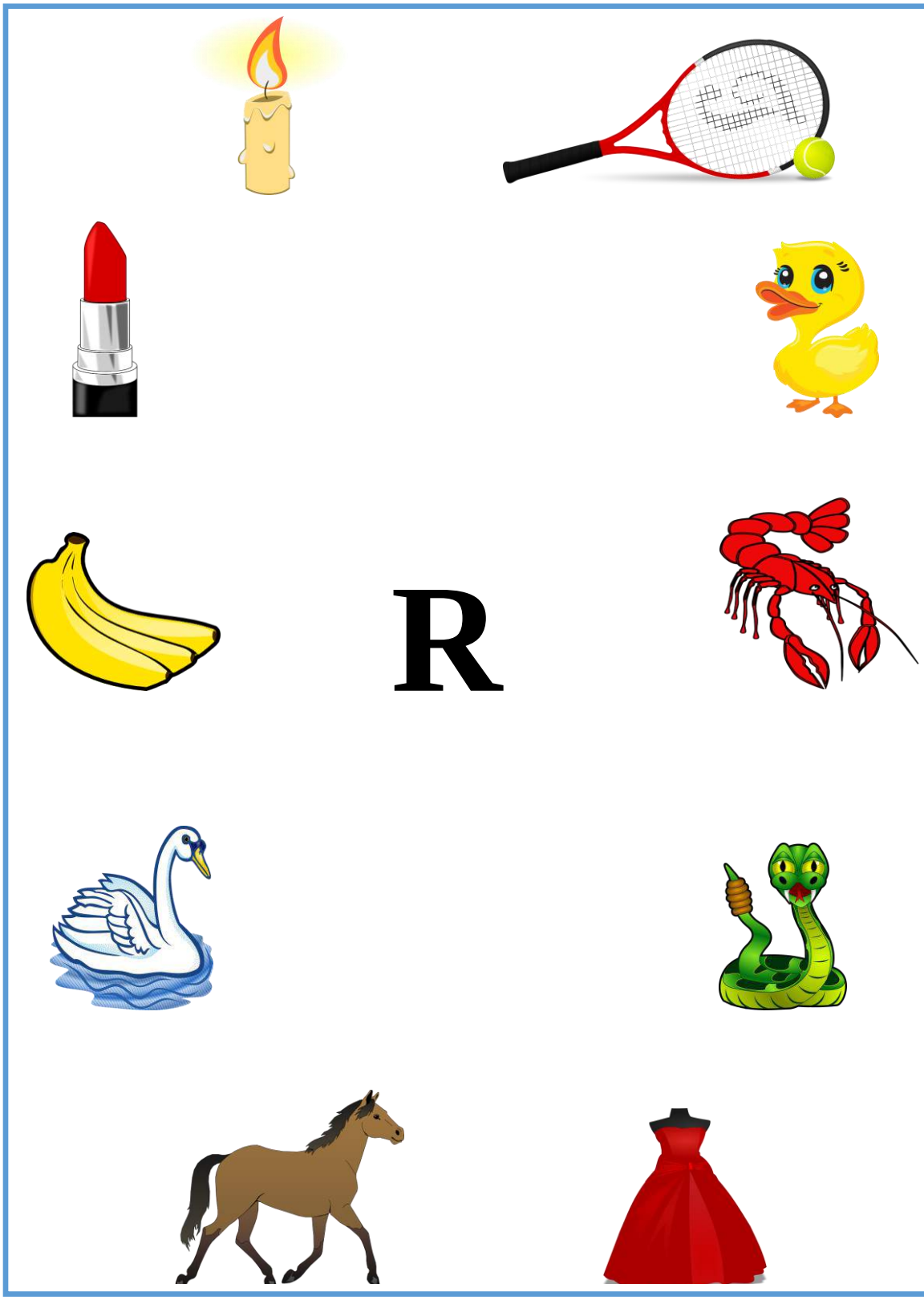

Cu ce sunet începe cuvântul? Unește imaginea cu litera corespunzătoare:

N

U

D

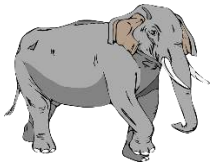

B

E

F

C

2. Asociere imagine-cuvânt

1. Unește imaginea cu cuvântul corespunzător:

brad

elefant

șosete

strugure

castel

covrig

câine

porumbel

3. Asociază imaginea cu cuvântul corespunzător. Transcrie cuvântul în dreptul imaginii:

	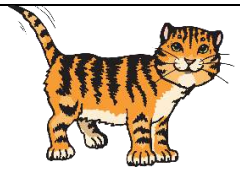			
.....	.....	.....	.....	.....
balon	**copac**	**pește**	**pisică**	**floare**

4. Cum se scrie corect? Colorează răspunsul corect:

vulpe		**fulpe**
cabou		**cadou**
smeu	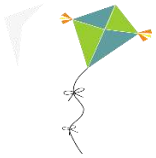	**zmeu**
umbrelă		**unbrelă**
portogală		**portocală**

5.Alege varianta corectă, colorând caseta corespunzătoare:

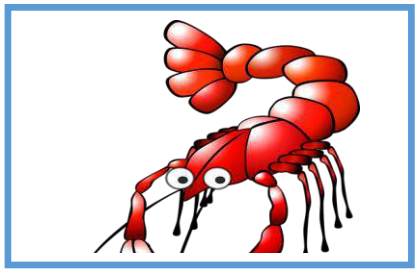

MAC

SAC

RAC

RAZĂ

VAZĂ

OAZĂ

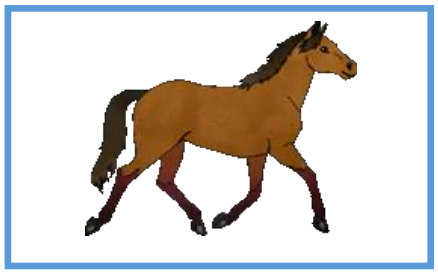

VAL

CAL

BAL

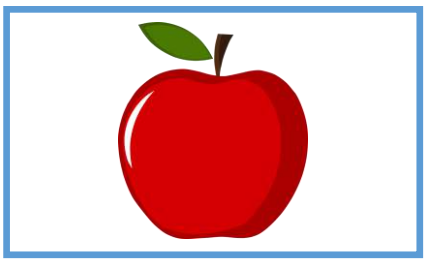

VĂR

MĂR

PĂR

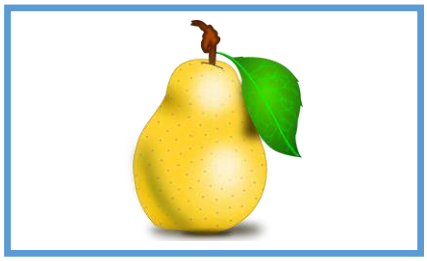

VARĂ

PARĂ

BARĂ

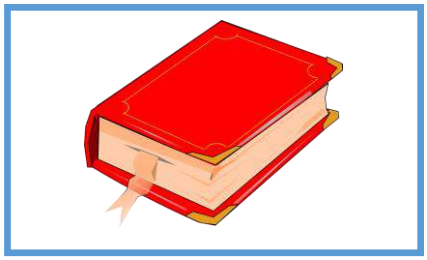

CARTE

TARTE

PARTE

CORT

ȘORT

TORT

MASĂ

LASĂ

CASĂ

3.Asociere imagine-propoziție

Asociază imaginea cu propoziția corespunzătoare:

Maria patinează.

Mărul este roșu.

Ionuț alergă.

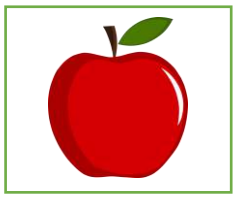

Omul de zăpadă s-a topit.

Sucul este proaspăt.

Maimuța mănâncă o banană.

2. Citește propozițiile de mai jos și asociază imaginea corectă, bifând-o:

- Fratele meu cântă la saxofon.

- Mihai este un înotător foarte bun.

- Radu se plimbă cu o mașină roșie.

- Fructele mele preferate sunt bananele.

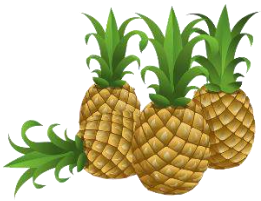

- Am văzut un cerb în pădure.

- Eu am un pește albastru în acvariu.

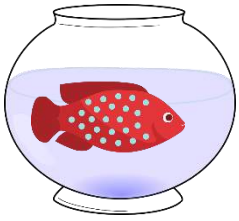
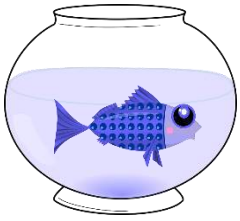

4.Diferențierea literelor asemănătoare vizual: b-d

1. Colorează pătrățelele care conțin litera ***b***:

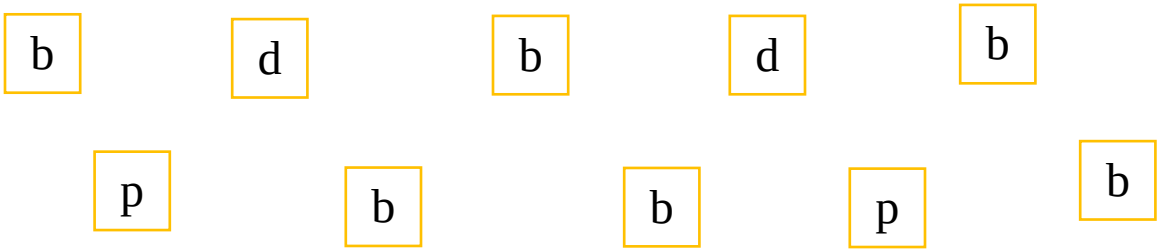

2. Colorează pătrățelele care conțin litera ***d***:

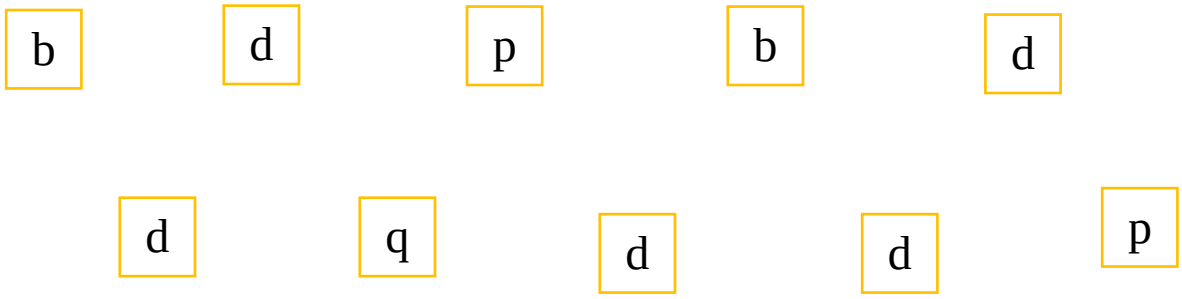

3. Citește cuvintele de mai jos, apoi încercuieşte literele **b** cu roşu şi literele **d** cu albastru:

bunic, cadou, cablu, dinte, pădure, bob, dulceață, bomboane, deal

răbdare, birou, gard, zăpadă, doctor, barcă, buzunar, cadou, pod,

autobuz, biserică, alb, drept, bluză, romb, baton, robinet, dinozaur.

4. Ajut-o pe Bibi, albinuța cea harnică, să ajungă la stup. Ea poate trece doar pe la florile pe care sunt scrise cuvinte care conțin litera **b**. Găsește florile și colorează-le!

bani

duș

dinte

cub

cablu

crud

pod

bloc

ibric

bal

brat

dop

tobă

5. Ajută-l pe Bidi, porumbelul călător, să ducă cu bine mesajul la destinație. El se poate odihni doar pe norișorii care conțin litera **d**. Pentru a-l ajuta să-i găsească mai ușor, colorează-i!

DESTINATAR

gândăcel

umbră

sabie

omidă

undiță

dovlecel

biberon

dădacă

leopard

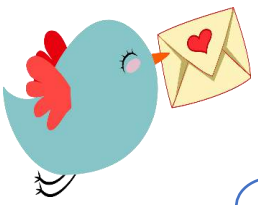

broască

borcan

trandafir

6. Rostește cuvintele ilustrate în imaginile de mai jos. Ce sunet auzi: *b*, *d* sau ambele sunete? Decupează imaginile și apoi lipește-le în coloana corespunzătoare:

b	**d**	**b** și **d**

✂.....

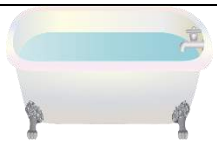		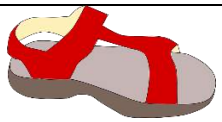	
		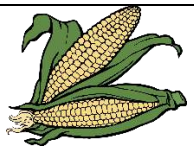	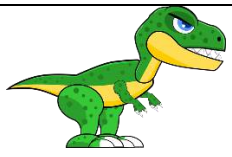
			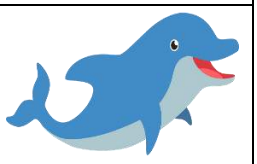

7. Alege forma corectă:

danană banană

bovleac dovleac

albină aldină

brad drab

crocobil crocodil

umbrelă umdrelă

zedră zebră

conopibă conopidă

8. Scrie litera ***b*** sau ***d***:

___ăiat

ca___ou

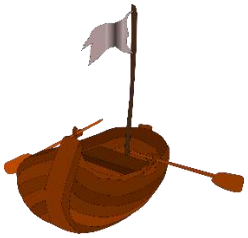

___arcă

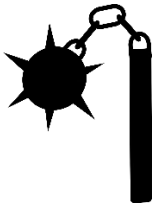

___uz___gan

oglin___ă

ta___lou

___arză

cui___

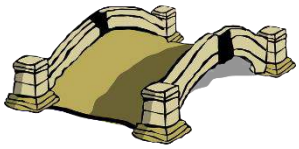

po___

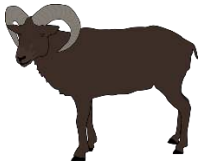

___er___ec

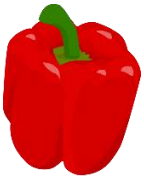

ar___ei

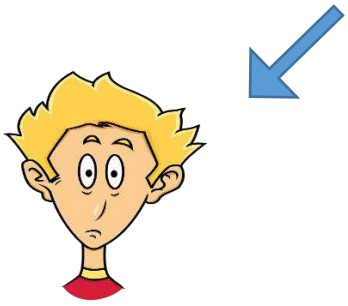

___lon___

4.Diferențierea literelor asemănătoare vizual: p-b

1. Colorează pătrățelele care conțin litera ***p***:

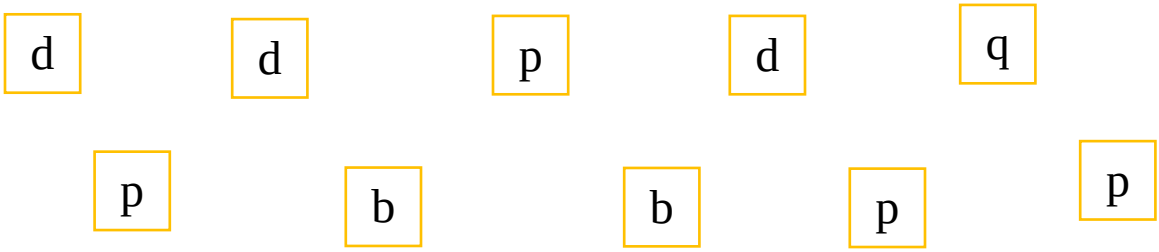

2. Colorează pătrățelele care conțin litera ***b***:

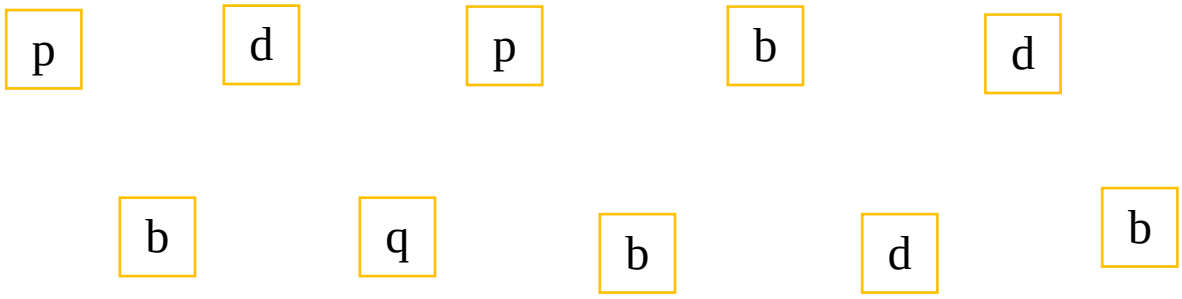

3. Citește cuvintele de mai jos, apoi încercuiește literele **p** cu roșu și literele **b** cu albastru:

pat, cap, bec, cablu, porc, capac, piatră, pepene, berbec, piersică, bob,

ibric, pădure, porumb, poveste, timp, par, piept, lebădă, bomboană

trompetă, problemă, pubelă, canapea, bunică, vapor, șampon, timbru.

4. Ajut-o pe Bia să adune toate cuvintele frumoase pentru mama ei. Citește-le, apoi colorează toate cuvintele care conțin litera **b** cu roșu și toate cuvintele care conțin litera **p** cu albastru:

perseverență

răbdare

optimism

compasiune

apreciere

bucurie

respect

bunăvoință

empatie

iubire

5. Rostește cuvintele ilustrate în imaginile de mai jos. Ce sunet auzi: *b*, *p* sau ambele sunete? Decupează imaginile și apoi lipește-le în coloana corespunzătoare:

b	**p**	**b** și **p**

✂.....

	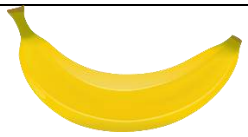		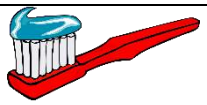
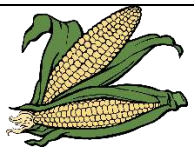			

6. Alege forma corectă:

borc porc

baloane paloane

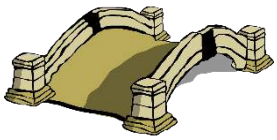

pod bod

palton balton

bălărie pălărie

umbrelă umprelă

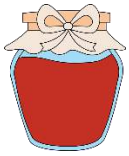

compot combot

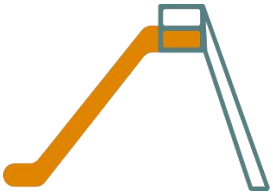

tobogan topogan

7.Scrie litera ***b*** sau ***p***:

auto___uz

că___șună

as ___irator

_____inoclu

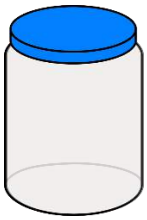

____orcan

șar___pe

___orum___i

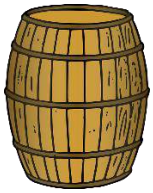

____utoi

____a____agal

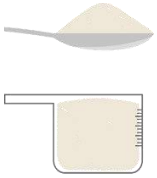

___ul___ere

șam___on

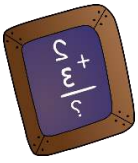

___ro___lemă

Exerciții de lexie și grafie la nivel de text

FIŞĂ DE LUCRU

Femeia cea lacomă de Bucur Milescu

1. Citește textul:

Un vânător prinse odată o nemaivăzută pasăre, cu penele de aur, iar ciocul și ghearele de diamant. Uimit de atâta frumusețe, vânătorul îi vorbi ca unei ființe umane, eliberând-o din laț:

- Nu pot să te ucid. Te rog, zboară cât mai curând, să nu afle soția mea de ce mă întorc cu tolba goală astăzi, că nu voi mai avea pace cu dânsa.

Uimirea vânătorului crescu auzind-o pe pasăre răspunzând:

- Întreab-o pe soția ta ce dorește în schimbul eliberării mele și vino mâine să-mi spui.

A doua zi, vânătorul veni și-i spuse:

-Soția mea dorește o rochie nouă.

-Foarte bine. Du-te acasă și vino mâine să-mi spui dacă e mulțumită.

A treia zi, vânătorul veni iar și-i spuse că soția lui, pe care o găsise îmbrăcată cu o rochie minunată, nu era mulțumită. Acum voia un palat, bani mulți și servitori.

-Bine, spuse pasărea. Vino mâine și spune-mi dacă asta o împacă.

Peste o zi, vânătorul veni și îi mulțumi păsării pentru palatul strălucitor în care se transformase căsuța lui.

-Dar, adăugă el, soția mea, nu știu de ce, tot nu e mulțumită. Acum dorește să devină stăpâna munților, a pădurilor și lacurilor acestui ținut.

Pasărea nu spuse nimic și se înălță în zbor.

Când vânătorul se întoarse, palatul dispăruse. Își regăsi căsuța, iar soția îl aștepta plângând amarnic, îmbrăcată tot cu rochia ei cea veche.

Cerințe:

1. Textul se numește..... .
2. Autorul textului este..... .
3. Personajele din text sunt ..... .

4. Alege răspunsul corect, colorând căsuțele corespunzătoare:

- Vânătorul a prins o nemaivăzută:

zână | prințesă | pasăre

- Pasărea avea penele:

de diamant | de aur | de argint

- Ce a făcut vânătorul cu pasărea măiastră?

a ucis-o | a închis-o într-o colivie | a eliberat-o

- Cui vrea să-i îndeplinească pasărea o dorință?

soției | vânătorului | stăpânei ținutului

- Ce nu și-a dorit soția vânătorului?

o rochie nouă | un palat | bani mulți

sănătate | să fie stăpâna munților | să aibă copii

- Ce proverb se potrivește acestui text?

Cine fură azi un ou, mâine va fura un bou. | Lăcomia strică omenia.

5. Găsește cuvinte cu sens asemănător:

a ucide- _____ soție-_____
palat-_____ pădure-_____
a veni-_____ servitor-_____
a vorbi-_____ a se înălța-_____

6. Găsește cuvintele cu sens opus:

frumusețe-_____ a întreba-_____
pace-_____ a se înălța-_____
veche-_____ a plânge-_____
mulți-_____ a găsi-_____

7. Scrie forma de plural a următoarelor cuvinte:

vânător-_____ pasăre-_____
rochie-_____ stăpână-_____
palat-_____ soția-_____

8. Scrie forma de singular a următoarelor cuvinte:

pene-_____ gheare-_____
servitori-_____ munți-_____
păduri-_____ lacuri-_____

9. Transcrie 5 cuvinte din text care conțin grupuri de litere:

_____
_____
_____
_____

10. Alcătuiește câte un enunț cu următoarele cuvinte: *laț, tolbă, ținut, amarnic.*

11. Consideri că soția vânătorului a primit pedeapsa cuvenită pentru lăcomia ei? Argumentează-ți opinia, alcătuind cel puțin 5 enunțuri:

FIȘĂ DE LUCRU

Cămila și Girafa de Bucur Milescu

1. Citește textul:

Cămila și Girafa erau într-o continuă sfadă.

- Ce urâtă ești, gheboșato! Îi spunea Girafa suratei sale.

Iar Cămila răspundea cu dispreț:

- Cine a mai văzut un gât până la cer ca al tău?

Dar într-o zi savana arse și focul le împinse pe amândouă în pustiu. În fuga mare, abia apucaseră să ia niscavai merinde și puțină apă. Pe drum, sub soarele arzător, Cămila spuse:

- Surioară, păstrează toate merindele pentru tine. Cocoașa mea mă va hrăni până la prima oază.

Iar la oază, girafa își întinse gâtul și culese din vârfurile celor câțiva palmieri ai locului suficiente frunze ca să sature și Cămila, care era prea scundă pentru a-și culege singură hrana.

Nu-și mai spuseră nici un cuvânt urât, după aceea, niciodată.

Cerințe:

1. Titlul textului este _____.
2. Autorul se numește_____.
3. Personajele din text sunt_____ .
4. Alege răspunsul corect, colorând caseta corespunzătoare:
   - Cămila și Girafa erau într-o continuă:

înțelegere	petrecere	sfadă

   - Focul le împinsese pe amândouă în:

savană	pustiu	deșert

   - Apa din cocoașă îi ajungea cămilei până:

la oază	în savană	în deșert

- Girafa a cules frunze:

doar pentru ea	să sature și cămila

- Proverbul potrivit textului este:

Prietenul adevărat la nevoie se cunoaște.	Cine sapă groapa altuia, cade singur în ea.

5. Scrie cuvinte cu înțeles asemănător:

sfadă- _____ fugă-_____
hrană-_____ a culege-_____
a spune-_____ niscavai-_____

6. Scrie cuvinte cu înțeles opus:

urâtă-_____ mare-_____
puțină-_____ suficiente-_____
scundă-_____ dispreț-_____

7. Alcătuiește câte un enunț cu următoarele cuvinte: *sfadă, surată, savană, niscavai, merinde, palmier:*

_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____

FIŞĂ DE LUCRU

Cei doi pădurari și zâna de Bucur Milescu

1. **Citiți textul:**

Într-o zi, un tânăr pădurar tăia un copac care crescuse pe malul unui lac adânc. Din neatenție, scăpă toporul în apă. Neștiind ce să facă, începu să plângă de supărare. Zâna pădurii, care locuia în castelul ei de pe fundul lacului, îl auzi. I se făcu milă de el. De aceea ieși la suprafața apei. În mână purta un topor de aur.

- Acesta este toporul tău, pădurarule? întrebă ea.
- Nu, răspunse tânărul uimit.

Zâna coborî din nou și scoase la iveală un topor din argint.

- E acesta cumva? întrebă ea.
- Nu, răspunse pădurarul.

A treia oară zâna ținea în mână chiar toporul cu pricina.

- Acesta este al tău?
- Da, mulțumesc foarte mult, răspunde fericit eroul nostru.

Zâna se bucură că era așa de cinstit. De aceea îi înmână cele trei topoare, spunându-i că toate sunt acum ale lui.

Un alt pădurar auzi povestea. Îi veni în cap s-o păcălească pe zână. Merse lângă lac, își aruncă toporul în apă și începu să se vaiete. Zâna apăru cu un topor de aur în mână.

- Cunoști această unealtă? întrebă ea.
- Da, e toporul meu, răspunse pădurarul cel lacom.
- Atunci zâna se înfurie. Dispăru sub apă și nu mai apăru deloc. Iar pădurarul rămase țintuit de mal două săptămâni încheiate.

Trebuie să spunem adevărul.

Cerințe:

2. Titlul textului este _____ .
3. Autorul se numește_____.
4. Personajele din text sunt_____.
5. Alege răspunsul corect, colorând caseta corespunzătoare:

Ce a scăpat în apă tânărul pădurar?

cuțitul	toporul	sabia

Cine a ieșit la suprafața apei?

Zâna lacului	Zâna pădurii	Zâna vânătorii

Ce a spus tânărul pădurar că-i aparținea:

toporul de aur	toporul de argint	toporul de lemn

Cum a fost recompensat tânărul pădurar pentru cinstea lui?

a primit cele trei topoare	a primit toporul de aur	a primit toporul de argint

Cum a fost pedepsit pădurarul cel lacom?

a primit doar toporul de argint	nu a primit niciun	a primit doar toporul căzut

6. Răspunde la următoarele întrebări:
   - De ce s-a înfuriat zâna?

_____

_____

_____

_____

- Ce crezi că a simțit cel de-al doilea pădurar în timp ce stătea țintuit pe malul lacului?

_____
_____
_____
_____

7. Găsește cuvinte cu sens asemănător pentru următoarele cuvinte:

supărare-_____ a păcăli-_____

a se văita-_____ unealtă-_____

poveste-_____ a se înfuria-_____

castel-_____ a spune-_____

8. Găsește cuvinte cu sens opus pentru următoarele cuvinte:

neatenție- _____ a ieși-_____

a întreba-_____ a coborî-_____

fericit-_____ cinstit-_____

adevăr-_____ a plânge-_____

9. Colorează casetele care conțin trăsăturile care se potrivesc primului pădurar:

mincinos	profitor	sincer	cinstit	lacom

10. Colorează casetele care conțin trăsăturile care se potrivesc celui de-al doilea pădurar:

cinstit	lacom	sincer	mincinos	profitor

11. Alcătuiește câte un enunț cu următoarele cuvinte/expresii: *a scoate la iveală, cu pricina, a se văita, unealtă, lacom.*

12. De ce crezi că este bine să spunem adevărul? Argumentează-ți opinia în cel puțin 5 enunțuri.

FIȘĂ DE LUCRU

Corbul și vulpea de Bucur Milescu

1. **Citește textul:**

Un corb flămând fură o bucată mare de caşcaval. O luă în plisc și zbură. Se așeză pe ramura unui copac înalt. Se pregătea s-o mănânce.

Atunci trecu o vulpe pe acolo. Întâmplător își ridică botul către coroanele copacilor și îl văzu pe corb. Și vulpea era flămândă. O ispiti bucata de caşcaval. Se gândi puțin. Apoi spuse cu glas mieros către corb:

- Bună dimineața, domnule Corb! Ce frumos arătați astăzi! Ce pene strălucitoare! Ce ochi vii și pătrunzători! Sunt convinsă că și vocea vă este pe măsură. Ah! De v-aș auzi numai o clipă cântând! Un singur cântăcel! Sunt convinsă că ați fi ca un rege peste păsări!

Corbul era foarte îngâmfat. De aceea o crezu pe vulpe. Se umfla în pene și deschise pliscul. Chiar atunci căzu și bucata de caşcaval. Vulpea o înșfăcă de îndată și nu mai așteptă să audă cârâitul corbului. Era prea flămândă și prea încântată de fapta sa.

Așa li se întâmplă întotdeauna celor ce se lasă amăgiți de lingușitori.

Cerințe:

2. Titlul textului este _____ .
3. Autorul se numește_____ .
4. Personajele din text sunt_____ .
5. Alege răspunsul corect, colorând caseta corespunzătoare:

- Corbul a furat o bucată de:

brânză	carne	caşcaval

- Pe acolo trecu:

un iepure	o vulpe	un lup

- Vulpea avea o voce:

mieroasă	groasă	puternică

- Cum era corbul:

prietenos	talentat	îngâmfat

6. Desparte în silabe următoarele cuvinte:

cașcaval-_____ corb-_____

întâmplător-_____ ispiti-_____

glas-_____ rege-_____

flămândă-_____ lingușitori-_____

7. Găsește cuvinte cu înțeles opus pentru cuvintele:

flămând-_____ mare-_____

a se așeza-_____ frumos-_____

înalt-_____ îngâmfat-_____

a se umfla-_____ deschide-_____

8. Completează cuvintele de mai jos cu **â** sau **î:**

___ndată, cobor___, _____nt____mplător, c____ntec,

m____hnit, ne____nțeles, v____nt, p____ine, s____mbătă,

c____ine, p___r___u, _____ntunecat, ___nc___ntare, g___nd,

Rom____nia, v___nătoare, f___n, m___r___it, ne___mpăcat, r___nd.

FIȘĂ DE LUCRU

1. **Citește textul de ma jos:**

Bunica

E vară. Teiul înflorit răspândeşte miresme plăcute în toată grădina.

Pe banca de sub tei stă bunica Anghelina. Nepoţica cea mică soseşte cu două îngheţate în mâini. Ea îi oferă bunicii o îngheţată.

După ce o mănâncă, bunica merge la bucătărie şi se spală pe mâini. Se întoarce cu un coş în mână. Ia din coş ghergheful şi ghemele multicolore. Îşi pune ochelarii şi începe să brodeze un buchet de flori.

Ce harnică e bunica!

(text preluat de pe internet)

2. Transcrie textul:

_____

3. Răspunde la următoarele întrebări, colorând caseta care conține răspunsul corect:

În ce anotimp se desfășoară acțiunea în text?

primăvara	**vara**	**toamna**

Cum se numește bunica?

Angela	**Angheluța**	**Anghelina**

Ce îi aduce nepoțica cea mică bunicii?

prăjituri	**înghețată**	**fructe**

Ce face bunica după ce mănâncă înghețata?

doarme	**citește**	**se spală pe mâini**

Cu ce se întoarce bunica?

o carte	**un coș**	**o sacoșă**

Ce brodează bunica?

o vază	**un acvariu cu pești**	**un buchet de flori**

4. Identifică cuvintele din text care conțin grupuri de litere și transcrie-le mai jos:

_____

_____

_____

_____

Câte cuvinte ai găsit? ☐

FIȘĂ DE LUCRU

1. Citește textul:

Ciobănașul mincinos, adaptare după **Fabulele** lui Esop

A fost odată un ciobănaș care avea grijă de oi pe un deal din apropierea satului. Ciobănașul se plictisea adesea, astfel că într-o zi s-a hotărât să facă o glumă consătenilor lui, ca să se distreze.

- Lupul, lupul! a strigat el cu toată puterea.

Sătenii au urcat dealul alergând ca să salveze oile, dar când au ajuns acolo nu au văzut niciun lup, iar ciobănașul râdea de ei.

- Nu e bine să spui minciuni! i-au spus sătenii furioși, după care au coborât înapoi în sat.

În scurt timp, ciobănașul se plictisi iar, așa că începu să strige din nou:

- Lupul, lupul!

Din nou, sătenii au urcat dealul în fugă să salveze oile.

Ciobănașul a râs iar de ei.

- Nu ai voie să spui minciuni! au spus sătenii furioși și au coborât din nou în sat.

Mai târziu în aceeași zi, în timp ce ciobănașul păzea oile, un lup chiar a apărut pe câmp. Băiatul a strigat din nou și din nou:

- Lupul, lupul!

Însă de această dată nimeni nu a mai venit în ajutor, iar lupul a mâncat toate oile.

2. Răspunde la următoarele întrebări:

a) Care este titlul textului?

_____

_____

b) De cine avea grijă ciobănașul?

_____

_____

c) Ce glumă a făcut ciobănașul?

_____

_____

d) Cine a sărit în ajutorul lui?

_____

_____

e) A fost nevoie de ajutorul lor?

_____

_____

f) Care este morala textului?

_____

_____

3. Eu spun una, tu spui multe!

oaie-_____ minciună-_____

ciobănaș-_____ băiat-_____

lup-_____ deal-_____

sătean-_____ câmp-_____

4. Găsește cuvinte cu înțeles opus:

apropiere-_____ a urca- _____

a striga-_____ furios-_____

5. Încercuiește personajele din text:

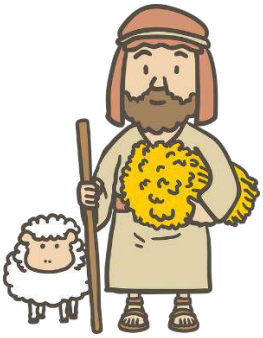
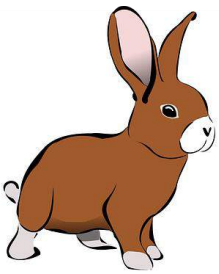

6. Scrie morala textului:

FIȘĂ DE LUCRU

Matilda după ***Roald Dahl***

1. Citește cu atenție textul:

Matilda era o fetiță sensibilă și inteligentă. Avea o minte așa de ascuțită și atâta putere de înțelegere, încât nu puteai să o treci cu vederea. Până la trei ani, Matilda învățase singură să citească cu ajutorul ziarelor și revistelor din casă. La patru ani deja citea foarte bine, așa că începuse să fie interesată de cărți. Într-o zi, fetița, îl întrebă pe tatăl său:

-Tata, poți să-mi cumperi o carte?

- O carte? se miră acesta. Dar televizorul nu-ți mai place? spuse el râzând. În după-amiaza aceleiași zile, Matilda porni singurică spre biblioteca din oraș.

- Bună ziua! Mă numesc Matilda Wormwood, spuse ea pășind înăuntru. Îmi permiteți să stau să citesc o carte?

Domnișoara Phelps, bibliotecara, rămase puțin surprinsă de apariția acestei prichinduțe neînsoțită de niciun adult, însă îi spuse că este binevenită.

- Puteți să îmi spuneți, vă rog, unde găsesc cărți pentru copii? întrebă Matilda.

- Uite acolo, pe rafturile de jos! răspunse bibliotecara.

Așa devenise o obișnuită a bibliotecii. Aici se bucura de două ore neîntrerupte de pace, în timpul cărora ședea comod într-un colțișor și devora carte după carte. Când termină de citit toate cărțile pentru copii, se apucă să caute altceva.

Domnișoara Phelps, care o privise fascinată pe parcursul ultimelor săptămâni, se ridică de la birou și îi ieși în întâmpinare.

- Ai nevoie de ajutor, Matilda? întrebă ea.

- Mă întreb ce-aș mai putea să citesc, răspunse fetița. Am terminat toate cărțile pentru copii.

- Vrei să spui că te-ai uitat la poze?

- Sigur, dar am citit și textul.

Domnișoara Phelps o privi cu neîncredere, dar Matilda îi întoarse privirea serioasă.

- Unele nu prea mi-au plăcut, completă fetița, altele mi s-au părut grozave! Mi-a plăcut foarte mult ”Grădina secretă”. Era plină de mister. O cameră secretă ascunsă după o ușă închisă și o grădină mascată în spatele unui zid.

Domnișoara Phelps rămase mută de uimire.

- Ce ți-ar plăcea să citești? întrebă ea, străduindu-se să păstreze o înfățișare calmă.

- Aș dori o carte foarte bună, dintre cele care le plac oamenilor mari, răspunse Matilda. O carte celebră.

Pe parcursul următoarelor șase luni, sub ochii atenți și prietenoși ai bibliotecarei, Matilda citi o listă impresionantă de cărți cunoscute.

- Știai că aceste cărți se pot împrumuta de la bibliotecă și le poți lua acasă? o întrebă domnișoara Phelps într-una din zile. Alege orice carte dorești, eu îmi notez în caiet și poți să o iei acasă pentru următoarele două săptămâni. Zis și făcut.

De atunci, Matilda nu mai venea la bibliotecă decât o dată pe săptămână, pentru a restitui cărțile împrumutate și pentru a lua cu împrumut altele noi. Dormitorul ei de acasă deveni cameră de lectură și-și petrecea cele mai multe după-amieze cufundată în cărți, adesea cu o cană de ciocolată caldă lângă ea.

(fragment din ***Matilda*** după Roald Dahl)

2.Precizează:

a) Autorul textului _____

b) Titlul textului _____

c) Personajele textului_____

3. Colorează caseta care conține varianta corectă:

Matilda era o fetiță:

sensibilă	zglobie	răutăcioasă	sensibilă și inteligentă

Fetița a învățat să citească cu ajutorul:

cărților pentru copii	televizorului	părinților	ziarelor și revistelor

Matilda i-a cerut tatălui să-i cumpere:

o jucărie	o carte	o revistă	un ziar

Unde s-a dus fetița să citească?

la librărie	la biblioteca orașului	la chioșcul de ziare	la biblioteca școlii

Ce fel de carte își dorea?

pentru copii	o carte cu poze	o carte celebră	o carte de aventuri

Care a fost cartea ei favorită dintre cărțile pentru copii?

”Grădina ascunsă”	”Grădina botanică”	”Grădina secretă”	”Grădina bunicii”

Ce a devenit dormitorul Matildei?

cameră de joacă	cameră de lectură	camera de aventuri	cameră de scris

4.Explică următoarele expresii: ,,minte ascuțită”, ,,a trece cu vederea”, ,,a devora carte după carte”:

5. Găsește cuvinte cu sens opus pentru:

sensibilă-_____ inteligentă-_____

înăuntru-_____ neînsoțită-_____

neîncredere-_____ calmă-_____

cunoscute-_____ închisă-_____

6. Găsește cuvinte cu sens asemănător pentru:

a ședea-_____ mascat-_____

a termina-_____ celebră-_____

fascinat-_____ a restitui-_____

mister-_____ cufundată-_____

7. Transcrie din text:
   - o propoziție enunțiativă

_____
_____
_____
_____

   - o propoziție interogativă

_____
_____
_____
_____

   - o propoziție exclamativă

_____
_____
_____
_____

FIȘĂ DE LUCRU

Furnica și porumbița după Lev Tolstoi

1. **Citește textul, apoi transcrie-l:**

Furnica veni la malul pârâului, căci i se făcuse sete.

Un val o luă pe sus și era gata să o înece. O porumbiță tocmai trecea în zbor cu o crenguță în cioc. Văzând furnica în primejdie, îi aruncă crenguța în apă. Furnica se cățără pe crenguță și scăpă cu viață.

În altă zi, un păsărar întindea plasa ca să prindă porumbița cu pricina și tocmai se pregătea să tragă de sfoară. Furnica veni repede spre păsărar și îl ciupi dureros de picior. Acesta scăpă un strigăt de durere, dar odată cu el, și sfoara. Porumbița își desfăcu aripile și zbură de acolo.

2.Răspunde la următoarele întrebări:

Cum se numește textul?

_____
_____
_____

Cine este autorul textului?

_____
_____
_____

De ce a venit furnica la malul pârâului?

_____
_____
_____

Cine a salvat-o de la înec pe furnică?

_____
_____
_____

Cum i-a mulțumit furnica porumbiței?

_____
_____
_____

3. Care dintre proverbele de mai jos se potrivesc textului? Colorează casetele corespunzătoare:

Cine sapă groapa altuia, cade singur în ea.
Bine faci, bine găsești!
După faptă și răsplată!
Cine râde la urmă, râde mai bine.

FIȘĂ DE LUCRU

Cuvinte vrăjite după Pierre Gamarra

1. Citește textul:

Într-o seară, după plecarea copiilor, învățătorul își puse totul în ordine pe catedră. Pe bănci nu se vedea nimic. Deodată, penița sări lângă călimară și îi șopti:

- Se aud zgomote dinspre bibliotecă.
- Doamnele cărți sunt cam agitate în seara asta!

Într-adevăr, copertele lor se deschideau, se auzeau cum foșnesc paginile și cum șoptesc. Iar niște omuleți ieșeau pe gaura cheii bibliotecii și săreau pe dușumea. Parcă erau îngerași!

- Vai, sunt cuvintele! spuse călimara.
- Oare ce au de gând? întrebă penița
- Stați! spuse cuvântul FRATE. Vom alege un **președinte.** Când copiii ne vor stâlci, îl trimitem la domnul învățător.
- Dacă am alege cuvântul IUBIRE sau, mai bine, AFECȚIUNE? spuse cuvântul VIOLETĂ.
- Am o idee, spuse cuvântul BUNĂTATE. Să alegem cuvântul CASĂ. Nu e el cel mai iubit cuvânt din lume?
- Nu, nu, șuieră cuvântul VISCOL.
- Prieteni, zise cuvântul LUME, PRIETENIE este cuvântul care vorbește totdeauna frumos. Sau cuvântul UNIRE, care încearcă să-i facă pe oameni să se înțeleagă.
- Cuvântul PACE va fi președintele nostru, strigară în cor cuvintele!

Cuvântul PACE avea cele mai frumoase culori. Lumina care umplu clasa venea din hainele, din ochii și din părul lui. El a fost ales.

- Acum trebuie să ne întoarcem, spuse cuvântul MUNCĂ. Se face ziuă și vor sosi copiii. Să ne pregătim pentru lecții!

Cerințe:

2. Răspundeți la următoarele întrebări:

Cum se numește textul?

_____

_____

_____

Cine este autorul textului?

_____
_____
_____

De unde se auzeau zgomotele?

_____
_____
_____

Cine erau agitate?

_____
_____
_____

Cine a propus să se aleagă un președinte?

_____
_____
_____

Care este considerat cel mai iubit cuvânt din lume de către cuvântul BUNĂTATE?

_____
_____
_____

Ce cuvânt îi face pe oameni să se înțeleagă?

_____
_____
_____

Care cuvânt are cele mai frumoase culori?

_____
_____
_____

Ce cuvânt considerați voi că ar trebui să fie președinte? Argumentați.

_____
_____
_____
_____

_____
_____
_____
_____
_____
_____

3. Găsiți cuvinte cu înțeles opus pentru următoarele cuvinte:

bunătate-_____ frumoase-_____

iubire- _____ lumina- _____

pace- _____ agitate-_____

4.Citește cuvintele de mai jos. Colorează-l pe cel care a fost propus să fie președinte cu roșu și pe cel care-l consideri tu potrivit să fie președinte cu verde:

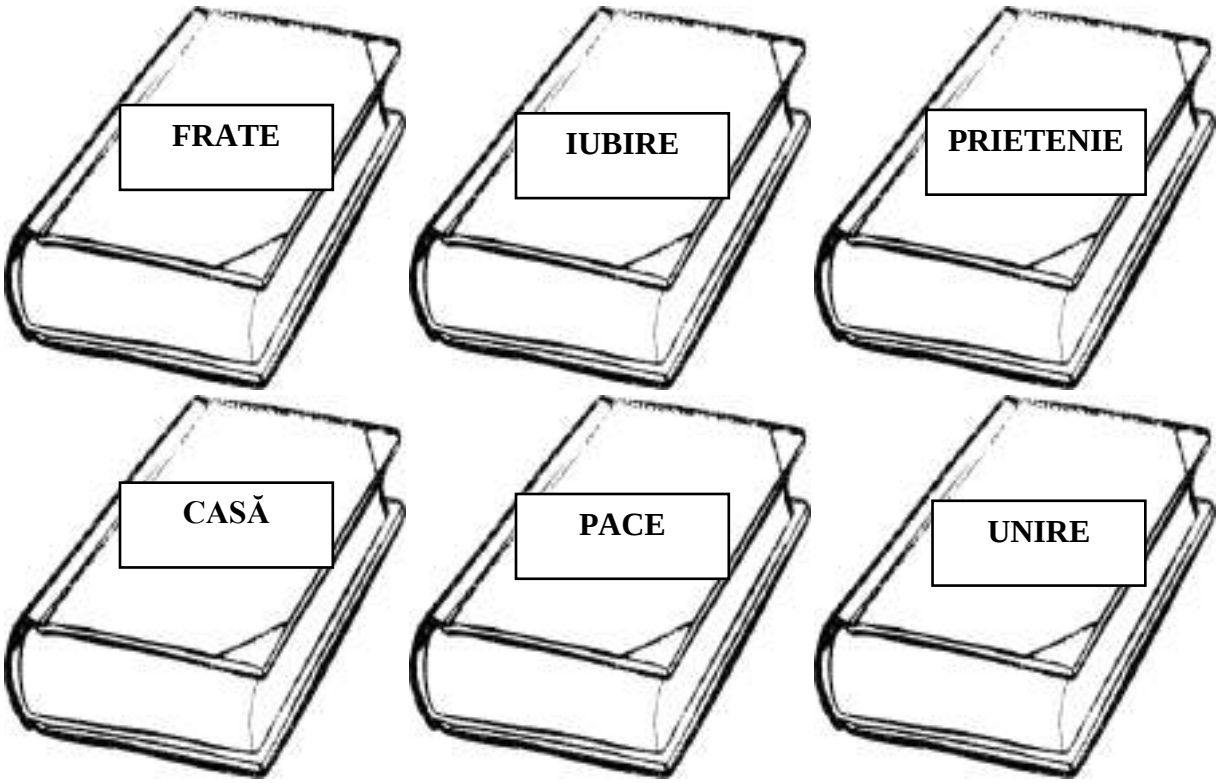

FIȘĂ DE LUCRU

Măsuța fermecată, măgarul de aur și bâta din desagă
(fragment) de Frații Grimm

1. Citește textul:

A fost odată un croitor care avea trei feciori și doar o amărâtă de capră. Cum ea era singura lor avere, se străduiau să o hrănească pe cât se putea mai bine. Băieții o duceau în fiecare zi la păscut, căutând iarba cea mai bună și fragedă.

Într-o zi, când veni rândul, fiul cel mare duse capra în curtea bisericii unde creștea iarbă mare și grasă și capra păscu ziua întreagă.

Seara, flăcăul o întrebă:

- Te-ai săturat, căprița mea?
- De mult ce-am păscut pe șleau
Nicio frunză nu mai vreau!
Meee, meee! Răspunse capra.

Ajuns acasă, flăcăul priponi capra și îi spuse tatălui său cum capra a păscut pe săturate toată ziua. Croitorul dori să afle din gura caprei dacă e sătulă, iar aceasta îi răspunse:

- De la ce să fiu sătulă?
Că nici frunză n-am gustat,
Doar pe șleauri am umblat!
Meee, mee!

La auzul acestor vorbe. Croitorul luă cureaua și se puse cu ciomăgeala pe bietul băiat, gonindu-l afară pe ușă.

2.Transcrie fragmentul în care capra îi răspunde fiului cel mare dacă s-a săturat.

_____
_____
_____
_____

3.Transcrie fragmentul în care capra îi răspunde croitorului dacă este sătulă.

_____
_____

_____
_____

4. Răspunde la următoarele întrebări din text:

• Câți feciori avea croitorul?

_____
_____
_____
_____

• Care era singura avere a croitorului?

_____
_____
_____
_____

• Unde a dus feciorul cel mare capra să pască?

_____
_____
_____
_____

• Ce a răspuns capra când a fost întrebată de fiul cel mare dacă s-a săturat?

_____
_____
_____
_____

• Ce a răspuns capra când a fost întrebată de croitor dacă s-a săturat?

_____
_____
_____
_____

• Cum l-a pedepsit croitorul pe fiul său?

_____
_____

_____
_____

• Consideri că pedeapsa a fost meritată? De ce?

_____
_____
_____
_____

•Tu cum ai fi procedat în locul tatălui?

_____
_____
_____
_____

5.Scrie cinci cuvinte din text care desemnează ființe:

_____
_____
_____

6.Scrie cinci cuvinte din text care desemnează lucruri:

_____
_____
_____

7.Scrie cinci cuvinte din text care desemnează acțiuni:

_____
_____
_____

8.Scrie cinci cuvinte din text care desemnează însușiri:

_____
_____
_____

FIȘĂ DE LUCRU

1. **Citește textul:**

Povestea curcubeului de Bucur Milescu

Şapte stele multicolore au alunecat într-o dimineaţă de pe boltă şi au căzut pe Pământ. Au încercat să se înalţe din nou, fluturându-şi razele, dar zadarnic. Simţindu-se într-un loc străin şi îndepărtat au început să plângă.

Şi lacrimile stelei albastre au colorat mările şi văzduhul, iarba şi pădurea şi-au luat culoarea din lacrimile stelei verzi; florile au îmbinat culorile celorlalte stele. Lumea devenea tot mai frumoasă pe Pământ, dar stelele nu-şi încetau plânsul.
Vieţuitoarele s-au strâns toate înduioşate şi au încercat să le ajute. Păsările s-au oferit să le înalţe pe aripile lor. Dar în scurtă vreme au fost învinse de atâta înălţime. Au mulţumit pentru frumosul penaj cu care s-au ales din nobila încercare şi au cerut sfatul altor fiinţe. Împăratul Păianjenilor veni în sfârşit, după multă gândire, cu o idee.

- Numai singure vă puteţi salva, le zise. Pentru aceasta, timp de şapte ani învăţaţi să toarceţi fir din propriile lacrimi. Apoi, vă veţi urca pe vârful cel mai înalt şi veţi înălţa pod de pânză subţire până la cer.

Aşa făcură. Şi când vieţuitoarele pământului văzură casa multicoloră înălţată pe cer, ştiură că stelele în sfârşit ajunseseră iarăşi la casa lor. Se bucurară, dar le păru şi rău, pentru că le îndrăgiseră foarte.

Îşi alinară părerea de rău privind culorile cu care stelele înzestraseră Pământul. Când şi când, după ce ploaia spăla văzduhul, pământenii revedeau cu nostalgie podul stelelor colorat în roșu, portocaliu, galben, verde, albastru, indigo şi violet. Îi dădură numele de Curcubeu, semnul apropierii dintre Pământ şi Cer.

Cerințe:

1. Alege varianta corectă scriind un **„X”** în dreptul răspunsului corect:
   Unde au căzut cele șapte stele multicolore?
   - ☐ pe Lună
   - ☐ pe Pământ
   - ☐ în Rai

Lacrimile stelei albastre au colorat:

- [ ] mările și oceanele
- [ ] mările și zările
- [ ] mările și văzduhul

Lacrimile stelei verzi au colorat:

- [ ] iarba și pădurea
- [ ] dealurile și câmpiile
- [ ] lanurile de grâu și porumb

Păsările au fost învinse de:

- [ ] înălțime
- [ ] frică
- [ ] întuneric

Pentru a se salva, stelele trebuiau să toarcă timp de șapte ani:

- [ ] fir de aur
- [ ] fir de mătase
- [ ] fir din propriile lacrimi

Podul stelelor era colorat în:

- [ ] roșu, portocaliu, galben, verde, albastru, indigo şi violet
- [ ] roz, portocaliu, galben, verde, albastru, indigo şi violet
- [ ] roșu, portocaliu, galben, verde, albastru, gri şi violet

2. Scrie adevărat **(A)** sau fals **(F)** în căsuța corespunzătoare fiecărei propoziții:

Şase stele multicolore au alunecat într-o dimineaţă de pe boltă. ☐

Simţindu-se într-un loc străin şi îndepărtat au început să râdă. ☐

Lacrimile stelei albastre au colorat mările şi văzduhul. ☐

Viețuitoarele s-au strâns nepăsătoare. ☐

Păsările s-au oferit să le înalţe pe aripile lor. ☐

Împăratul Păianjenilor le spuse că se vor salva singure. ☐

Pământenii puteau revedea podul stelelor colorat după ce ploaia spăla văzduhul. ☐

Curcubeul era semnul apropierii dintre Pământ şi Cer. ☐

3. Corectați greșelile din următorul text, transcriindu-l corect:

După multă gîndire, înpăratul Păiangenilor veni cu o ideie. Aceasta era ca tinp de şapte ani să ânveţe să toarcă fir din proprile lacrimi.

_____

_____

_____

_____

_____

4. Alcătuiește o propoziție cu „*sau”* și o propoziție cu „*s-au”*:

_____

_____

_____

_____

_____

FIȘĂ DE LUCRU

Cetatea lui Bucur de Dumitru Almaș

1. Citește textul:

La temelia începuturilor multor fapte mai de seamă, a multor clădiri mai mari, a multor sate ori oraşe mai frumoase stă o poveste. Aşa, de pildă, vreţi voi să ştiţi de ce cel mai mare oraş al României, capitala ţării, se numeşte Bucureşti?

Cica, demult, demult, pe vremea aceea tulbure când năvăleau feluriţi oameni răi şi prădalnici, cum au fost tătării, prin luncile Dâmboviţei, prin pădurile şi poienile din acea parte a ţării, pe acolo pe unde acum se întinde Bucureştiul, în vremea aceea umbla un cioban cu turma lui. Îl chema Bucur. Avea oi multe: şi albe şi negre şi brumării. Avea de asemenea câini voinici, care nu se temeau nici de lupi, nici de urşi, nici de vulturii cei mari care, mai ales primăvara, se repezeau din văzduh ca săgeata, şi înhăţau în gheare mieii cei tineri şi jucauşi, şi le sfâşiau blăniţa moale cu clonţul lor ascuţit şi tare ca oţelul. Mai avea ciobanul Bucur şi vreo doisprezece măgari, pentru purtat poverile ciobanilor şi vreo zece cai graşi şi frumoşi, numai buni de alergătură la drum lung. Om cumsecade era Bucur ciobanul; iar la târla lui de oi ţinea mulţi ucenici şi ciobani, toţi zdraveni şi meşteri la închegat caşul, la tuns oile şi la pregătit pieile pentru bundiţe şi cojoace. Şi trebuia să fie zdraveni, pentru că nu numai de fiare trebuia să apere turma, ci şi de cete prădalnice de oameni răi care, cum am spus, mişunau pretutindeni, în acele vremuri tulburi şi pline de primejdie.

De multe ori tătarii au furat oi, berbeci, miei şi măgari din turma lui Bucur. De multe ori au dat foc stânilor lui. Ba, chiar i-au ucis doi câini, din cei mai credincioşi; iar pe unul dintre ciobani, unul mai tinerel, l-au prins cu laţul, l-au luat rob şi l-au dus în ţara lor.

Se vede însa ca acei oameni ai jafului se înnădiseră la rele, pentru că, în iarna, au răpit şi pe fata baciului Bucur, pe Anca. Frumoasă fată! Cu păr ca borangicul, cu ochi ca floarea de cicoare și cu trup mlădios de căprioară. Tot cu laţul au prins-o când, singură în stână, torcea lâna pentru sumanele ciobanilor. S-a zbatut ea, cât a putut; dar răii s-au dovedit mai puternici.

Aflând de asemenea răpire, Bucur Ciobanul s-a aprins de durere şi de mânie. A încălecat în graba mare şi, împreună cu încă doi fârtaţi, a galopat în urma tătarilor. Şi au galopat, au galopat, zile şi nopţi în şir. Nu i-au ajuns decât la o apă mare, numită Nistru. Cum era iarnă, apa îngheţase. Simţindu-se urmăriţi, tătarii s-au avântat să

treacă râul cel mare pe gheaţa, ca pe pod. Dar se vede că gheaţa nu era prea groasă că, iaca, a pârâit, s-a crăpat şi acei tătari, huştiuluc! în bulboana adânca, aşa cum se aflau: cu cai şi cu pradă cu tot. Unii au scăpat pentru ca armăsarii lor ştiau să înoate; alţii s-au înecat.

Anca ştia să înoate, iar părintele său, Bucur, şi fârtaţii lui au sărit s-o ajute a ieşi dintre sloiurile de gheaţă.

Aşa s-au întors, toţi patru la stâna de pe malul Dâmboviţei. Aici, pe un dâmb, şi-au clădit o casă mare şi au împrejmuit-o cu gard înalt din butuci groşi, ca un adevărăt zid de cetate. Apoi, când Anca s-a măritat şi a avut copii, deci familia baciului Bucur a sporit, au construit şi o bisericuţă, care se vede şi azi, şi se cheamă chiar „Biserica lui Bucur".

Cu anii, s-au adunat aici tot mai mulţi români. Iaca aşa, în jurul casei lui Bucur, după sute şi sute de ani, s-a format un oraş, căruia oamenii i-au zis Bucureşti, iar azi este frumoasa capitala a României.

2. Alege răspusul corect, colorând caseta corespunzătoare:

La temelia începuturilor unor fapte de seamă, clădiri, sate sau orașe stă:

un mit	o cărămidă	o poveste

Cine năvăleau prin luncile Dâmboviței pe vremea aceea?

ruşii	tătarii	mongolii

Bucur avea o turmă de:

mistreți	capre	oi

Pe cine au prins tătarii?

pe fiica lui Bucur	pe soția lui Bucur	pe mama lui Bucur

Unde i-a ajuns Ciobanul Bucur și fârtații săi pe tătari?

la Dunăre	la Nistru	la Prut

Ce au construit când familia baciului Bucur a sporit?

o bisericuță	o mănăstire	o catedrală

Ce oraș s-a format după sute de ani în jurul casei lui Bucur?

Pitești	Ploiești	București

3.Explică oral următoarele cuvinte, apoi alcătuiește câte o propoziție cu fiecare dintre ele**: *prădalnici, poveri, târlă, bundiță, sumane, fârtați, dâmb:***

_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____

4.Alcătuiește câte o propoziție cu cuvintele **„păr”** și **„ochi”**, astfel încât să aibă un alt sens decât cel din text:

_____
_____
_____
_____
_____
_____

5. Extrage din text două diminutive (cuvinte alintate):

_____

6. Găsește cuvinte cu sens asemănător pentru:

cioban-_____ pădure-_____

a înhăța-_____ clonț-_____

povară-_____ primejdie-_____

târlă-_____ a spori-_____

7. Găsește cuvinte cu sens opus pentru:

mari -_____ frumoasă-_____

răi-_____ tare-_____

multe-_____ grași-_____

tineri-_____ puternici-_____

înalt-_____ groasă-_____

8. Transcrie propozițiile din text în care sunt descrise trăsăturile fizice ale Anei:_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____

9. Transcrie propozițiile din text în care sunt prezentate activitățile de la stână:_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____

FIȘĂ DE LUCRU

Sarea în bucate după Petre Ispirescu

1. **Citește textul:**

A fost odată un rege care avea trei fiice foarte isteţe şi pe care, într-o zi le întrebă:

- Fetele mele, cum mă iubiţi voi pe mine?

Cea mai mare răspunse repede:

- Ca zahărul!

Fiica mijlocie spuse:

- Ca mierea!

Fiica cea mică, cu aceeaşi rapiditate ca sora sa, răspunse:

- Ca sarea în bucate, tată!

Tatăl o mai întrebă o dată pe fiica sa cea mică, dar aceasta răspunse iar:

- Da, tată, te iubesc ca sarea în bucate, pentru că este cel mai dulce lucru din lume.

Regele crezu că mezina râdea de el, că încearcă să îl păcălească, aşa că se supără foarte tare şi, după o lungă discuţie, îi spuse:

- Dacă tu crezi că eu merit să mă iubeşti ca sarea în bucate, atunci nu meriţi să mai trăieşti în această casă. Pleacă! porunci tatăl.

Fata îşi strânse cu tristeţe lucrurile şi părăsi casa tatălui său. Merse până ajunse în pădure. Noaptea, fiind singură şi tristă, începu să cânte pentru a uita de frică. Un prinţ care se întorcea de la vânătoare auzi acea voce gingaşă, care îl vrăji. Se apropie de tânără şi, după cum o văzu, se îndrăgosti de ea. O duse la palat şi hotărî să se căsătorească cu ea.

În ciuda celor întâmplate cu tatăl său, prinţesa îi ceru prinţului să-l invite la nuntă, fără să-i spună însă cine era mireasa. La banchet, porunci ca unele feluri de mâncare să fie pregătite fără sare. Ba chiar puse în loc de sare, zahăr şi miere.

Invitaţii începură să se plângă şi regele, foarte întristat, fu nevoit să spună:

- Ah, domnii mei, sarea este cel mai dulce lucru din lume! Fiica mea cea mică şi iubită mi-a spus acest lucru şi eu, crezând că râde de mine, am gonit-o din casa mea. Dacă aş vedea-o acum, i-aş cere iertare pentru nedreptatea atât de mare pe care am făcut-o în ziua aceea.

Fata fu copleşită de o imensă bucurie şi, ridicând vălul care-i acoperea faţa, îşi îmbrăţişă tatăl.

Regele fu foarte fericit că îşi regăsise fiica. Dansară trei zile şi trei nopţi la nunta împărătească şi trăiră fericiţi până la adânci bătrâneţi.

2. Alege răspusul corect, colorând caseta corespunzătoare:

Câte fiice avea împăratul?

două	trei	una

Cum îl iubea pe împărat fiica cea mare?

ca zahărul	ca zaharina	ca mierea

Cum îl iubea pe împărat fiica cea mijlocie?

ca sarea	ca zahărul	ca mierea

Cum îl iubea pe împărat fiica cea mică?

ca sarea de lămâie	ca sarea în bucate	ca zahărul

Nemulțumit de răspunsul fiicei celei mici, cum a pedepsit-o împăratul?

a închis-o în castel	a aruncat-o în temniță	a izgonit-o

Ce a făcut fiica cea mică pentru a uita de frică când s-a văzut singură în pădure?

a început să plângă	a început să râdă	a început să cânte

Cine s-a îndrăgostit de fiica cea mica?

un prinț	un zmeu	un împărat

Cum l-a făcut fiica cea mică pe tatăl să înțeleagă că a greșit?

i-a arătat că nimic nu e bun fără puțină sare	nu l-a invitat la nuntă	l-a izgonit

3.Alcătuiește câte o propoziție în care cuvintele **„mare”** și **„sare”** să aibă alt înțeles decât cel din text:

_____
_____
_____
_____
_____

4.Transcrie din text ccuvinte care să conțină litera **î/â** la început, în interior și la sfârșitul cuvântului:

_____
_____
_____
_____

5. Corectează greșelile din textul de mai jos, transcriindu-l corect:

Regele crezu că fica s-a cea mică rîdea de iel, așa că hotărâ să o isgonească de acasă. Aceasta, plină de tristețe, plecă plîngând din casa părintească.

_____
_____
_____
_____

6. Colorează cu roșu mărul pe care găsești cuvântul *isteț* și mărul pe care găsești cuvântul care are același sens:

7. Colorează cu portocaliu floarea pe care găsești cuvântul *tristețe* și floarea pe care găsești cuvântul care are același sens:

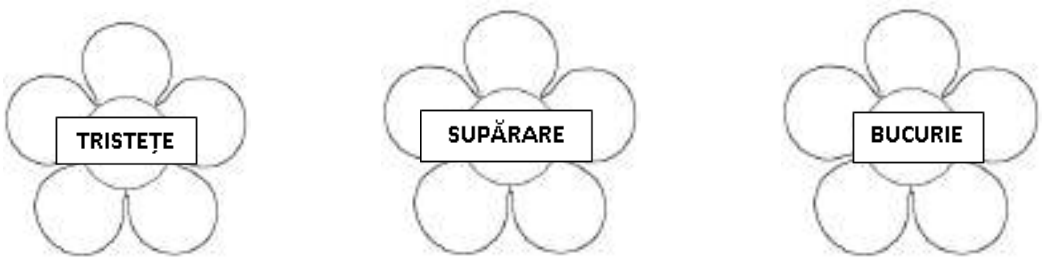

8.Colorează cu verde frunza pe care găsești cuvântul *frică* și frunza pe care găsești cuvântul care are sens opus:

9. Colorează cu galben soarele pe care găsești cuvântul *râde* și soarele pe care găsești cuvântul care are sens opus:

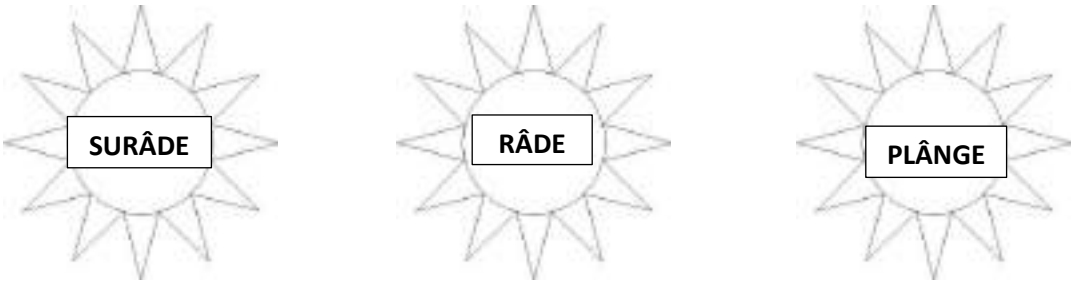

10. Alcătuiește câte o propoziție cu următoarele cuvinte**: *a porunci, gingașă, mezina.***

_____

_____

_____

_____

FIȘĂ DE LUCRU

Prințesa și bobul de mazăre de Hans Christian Andersen

1. Citește textul:

Era odată un prinţ şi prinţul acela voia să se însoare cu o prinţesă, dar cu o prinţesă adevărată. Şi a cutreierat toată lumea ca să găsească una pe placul lui şi tot n-a găsit. Prinţese erau destule, dar el nu putea să ştie dacă erau cu adevărat prinţese, fiindcă tuturora le lipsea câte ceva. Şi prinţul s-a întors iar acasă şi era foarte necăjit, pentru că tare ar fi vrut să găsească o prinţesă adevărată.

Într-o seară, tocmai se stârnise o furtună cumplită, tuna şi fulgera şi ploua cu găleata; era o vreme îngrozitoare. Deodată s-a auzit cum bate cineva la poarta oraşului şi regele, tatăl prinţului, s-a dus să deschidă.

La poartă era o prinţesă. Vai, dar în ce hal era din pricina ploii şi a vremii rele! Apa îi curgea şiroaie pe păr şi pe haine şi îi intra în pantofi pe la vârfuri şi ţâşnea înapoi pe la călcâie. Dar zicea că-i prinţesă adevărată.

- Bine, las' că vedem noi îndată! s-a gândit regina, dar n-a spus nimic; s-a dus în odaia de culcare, a luat toate saltelele din pat şi a pus pe scândurile patului o boabă de mazăre. Pe urmă a pus peste mazăre douăzeci de saltele de lână şi pe saltele douăzeci de perne mari de puf.

Aici s-a culcat prinţesa. Dimineaţa au întrebat-o cum a dormit.

- Groaznic de prost! a răspuns prinţesa. Toată noaptea n-am închis ochii. Dumnezeu ştie ce a fost în pat! Am şezut pe ceva tare şi acuma-s toată numai vânătăi! Groaznic!

Şi atunci au văzut cu toţii că era o prinţesă adevărată, dacă a simţit ea o boabă de mazăre prin douăzeci de saltele şi douăzeci de perne de puf. Aşa de gingaşă la piele nu putea să fie decât numai o prinţesă!

Şi prinţul a luat-o de nevastă, fiindcă acum ştia hotărât că asta-i prinţesă adevărată; iar boaba de mazăre au pus-o în odaia unde erau bijuteriile coroanei şi se mai poate vedea acolo şi astăzi dacă n-o fi luat-o careva.

Şi asta să ştiţi că-i o poveste adevărată.

2. Alege răspusul corect, colorând caseta corespunzătoare:

Cu cine voia să de însoare prinţul?

cu o prințesă frumoasă	cu o prințesă bogată	cu o prințesă adevărată

Ce a pus regina pe scândurile patului ca să vadă dacă fata este o prințesă adevărată?

un bob de fasole	un bob de mazăre	un bob de linte

Câte saltele de lână a pus regina pe pat?

douăzeci și unu	treizeci	douăzeci

Cum a dormit prințesa?

groaznic	foarte bine	binișor

Ce l-a convins pe print că era o prințesă adevărată?

pielea gingașă	somnul groaznic	hainele pe care le purta

Unde au păstrat bobul de mazăre?

în bucătărie	alături de bijuteriile coroanei	în cămară

3. Găsiți cuvinte cu sens asemănător pentru:

a cutreiera-_____ odaie-_____

gingaș-_____ a se stârni-_____

cumplit-_____ pricină-_____

4. Găsiți cuvinte cu sens opus pentru:

adevărată-_____ a răspunde-_____

a găsi-_____ a închide-_____

a intra-_____ necăjit-_____

5. Unește cu o linie cuvintele din prima coloană cu cuvintele cu sens opus din a doua coloană:

gros	**jos**
frumos	**curajos**
înalt	**subțire**
sus	**urât**
bun	**scund**
laș	**rău**

6. Alcătuiește câte o propoziție cu „**s-a**” și „**sa**”:

_____
_____
_____
_____
_____

7. Alcătuiește o propoziție cu „*odată”* și o propoziție cu „*o dată”*:

_____
_____
_____
_____
_____

8. Alcătuiește o propoziție cu expresia „**a ploua cu găleata**”.

_____
_____
_____

FIȘĂ DE LUCRU

Jack şi vrejul de fasole după Joseph Jacobs

1. Citește textul:

Într-o căsuţă mică din pădure trăiau Jack şi mama sa, o biată femeie care, după moartea bărbatului său, fu nevoită să facă multe eforturi pentru a reuşi să-şi crească fiul.

Întrucât erau foarte săraci, mama hotărî să vândă singurul animal pe care îl mai aveau: vaca.

- Jack, mâine te duci la târg şi vinzi vaca, spuse mama cu tristeţe.

În drum spre oraş, Jack se întâlni cu un om care avea un săculeţ cu fasole fermecată, după cum îl asigură el.

Jack se hotărî să schimbe vaca cu fasolea.

Întors acasă, îi povesti mamei sale cele întâmplate şi aceasta spuse, aproape plângând:

- Vai, fiule! Ai dat o vacă pentru cinci boabe de fasole?

Femeia le aruncă pe feresatră, plină de furie.

În dimineaţa următoare, Jack văzu uimit că boabele de fasole crescuseră atât de mari, încât se transformaseră în plante enorme, al căror vârf nu putea fi văzut. Se căţără pe ele şi sus se întâlni cu o bătrână care îi spuse:

- Tatăl tău a fost omorât de căpcăunul care trăieşte în acel castel, ca să-i ia averea şi, de atunci, voi trăiţi în sărăcie.

Micuţul intră în castelul căpcăunului. Aşteptă noaptea. Când veni căpcăunul acasă, mâncă la cină doisprezece pui şi bău douăsprezece căni mari de vin.

Terminând, căpcăunul îi ceru nevestei sale să-i aducă găina cu ouă de aur. Găina făcu un ou imens şi, imediat, fericit, căpcăunul adormi profund. Jack luă găina cu grijă, ieşi din castel şi coborî în mare grabă pe tulpinile plantelor fermecate, până ajunse acasă.

Mulţumită găinii cu ouă de aur, nici mama şi nici fiul nu mai suferiră de foame niciodată.

Trăiau fericiţi, însă Jack, care nu uitase ce făcuse căpcăunul, se căţără din nou pe plante şi ajunse la castel. Îl făcu pe căpcăun să-l urmeze şi atunci îi ceru mamei sale să-i aducă toporul.

Începu să taie plantele şi, în cădere, acestea îl aruncară pe căpcăun în mare, unde muri înecat.

De atunci, Jack şi mama sa trăiră fericiţi pentru tot restul zilelor.

2.Alege răspusul corect, colorând caseta corespunzătoare:

Unde trăiau Jack şi mama sa?

în pădure	într-un sat	pe un deal

Care era singurul animal pe care îl aveau?

o capră	o oaie	o vacă

Pe ce a vândut Jack vaca?

pe cinci galbeni	pe cinci boabe de fasole	pe cinci boabe de mazăre

Cine l-a omorât pe tatăl lui Jack?

căpcăunul	zmeul	spânul

Câți pui a mâncat căpcăunul?

zece	doisprezece	unsprezece

Ce a luat Jack de la căpcăun?

o vacă	un ou de aur	găina cu ouă de aur

Cum a murit căpcăunul?

înecat	strangulat	otrăvit

3.Alcătuiește o propoziție cu cuvântul „**vin**” în care acesta să aibă un alt înțeles decât cel din text.

_____

_____

_____

4.Transcrie din text două diminutive:

_____

5. Găsiți cuvinte cu sens asemănător pentru:

a povesti-_____ uimit-_____

imens-_____ a se cățăra-_____

castel-_____ nevastă-_____

6.Găsiți cuvinte cu sens opus pentru:

săraci-_____ tristețe-_____

furie-_____ a trăi-_____

a coborî-_____ a intra-_____

7.Transcrie din text:

- o propoziție enunțiativă

_____
_____
_____
_____

- o propoziție interogativă

_____
_____
_____
_____

- o propoziție exclamativă

_____
_____
_____
_____

FIȘĂ DE LUCRU

Cenușăreasa după Frații Grimm

1. Citește textul:

A fost odată ca niciodată un om care, după ce i-a murit soţia, se recăsători cu o femeie orgolioasă şi rea, care avea două fete la fel de mândre şi rele ca ea.

Bărbatul avea şi el o fată care, însă, era frumoasă, dulce şi iubitoare şi pe care, din invidie, cele trei o tratau ca pe o servitoare. Ea freca, spăla, pregătea mâncarea, făcea curat, călca...În timp ce surorile ei vitrege erau îmbrăcate în rochii strălucitoare, ea purta doar rochii zdrenţuroase.

Noaptea îi plăcea să se apropie de horn şi, stând la căldură, lângă cenuşă, îşi amintea de mama ei dragă. De aceea, mama vitregă şi surorile ei vitrege o porecliseră "Cenuşăreasa".

La un moment dat, regele le invită pe toate tinerele din regat la un bal, la palat. Cum surorile ei urmau să se ducă la bal, biata Cenuşăreasă alerga de colo-colo făcând curat, frecând şi, în plus, ajutându-le pe surorile sale să se pregătească pentru petrecerea la palat.

Când acestea plecară, ea rămase singură şi tristă, pentru că şi ea şi-ar fi dorit să meargă la bal.

Deodată, apăru Zâna cea bună, naşa ei, care într-o clipită transformă un dovleac într-o caleaşcă imensă, cu un vizitiu elegant şi lachei care stăteau de strajă la uşa casei. Pe Cenuşăreasă o îmbrăcă foarte frumos.

- Îţi mulţumesc, zână bună, cred că visez! spuse Cenuşăreasa impresionată.

- Să nu uiţi că trebuie să te întorci acasă înainte de ora douăsprezece noaptea, o avertiză zâna.

Când Cenuşăreasa ajunse la bal, prinţul fu vrăjit la apariţia ei şi dansă cu ea toată seara.

Atât de fericită şi mulţumită era Cenuşăreasa, încât uită să fie atentă la ceas. Astfel că, deodată, clopotele începură să anunţe miezul nopţii.

Cenuşăreasa fugii fără să-şi ia rămas-bun de la prinţ. Acesta alergă după ea, însă nu găsi decât unul dintre pantofii ei de cristal, pe care-l pierduse fugind.

A doua zi, regele trimise un slujitor să anunţe că prinţul se va căsători cu fata căreia i se va potrivi pantoful de cristal.

Şi îl probară prinţese, marchize, ducese, toată curtea…
Surorile vitrige ale Cenuşăresei îl probară şi ele, dar nu reuşiră să bage piciorul în pantoful de cristal.

- Pot să-l încerc şi eu? întrbă timidă Cenuşăreasa.

- Sigur că poţi, răspunse trimisul regelui în timp ce-i punea pantoful în picior cu grijă. Şi spre uimirea tuturor, piciorul încăpu fără efort în pantof. Atunci Cenuşăreasa scoase din buzunarul şi celălalt pantof şi-l încălţă.

Deodată aparu Zâna cea bună şi, trezind invidia celorlalţi, o îmbrăcă elegant, cu haine frumoase şi strălucitoare.

Mama şi surorile sale vitrege, spăşite, îi cerură iertare pentru felul nedrept şi urât în care se purtaseră cu ea.

Iar Cenuşăreasa, care avea un suflet bun, le iertă.

Se căsători cu prinţul şi trăiră mulţi ani fericiţi împreună.

2.Alege răspusul corect, colorând caseta corespunzătoare:
Cum era mama vitregă a Cenușăresei?

bună și iubitoare	orgolioasă și rea	blândă și înțelegătoare

Cum era Cenușăreasa?

frumoasă, dulce și iubitoare	mândră și rea	invidioasă și leneșă

Cine a ajutat-o să meargă la bal?

Sfânta Duminică	Zâna Zorilor	Zâna cea bună

În ce a transformat zâna dovleacul?

mașină	caleașcă	avion

Când trebuia să se întoarcă de la bal Cenușăreasa?

după douăsprezece noaptea	înainte de douăsprezece noaptea	la ora unu

Ce a pierdut Cenușăreasa?

doi pantofi	un ciorap	un pantof

Slujitorul regal anunța că prințul se va căsători cu cine i se va potrivi:

inelul	pantoful	mănușa

Pantoful i s-a potrivit:

Cenușăresei	mamei Cenușăresei	unei surori vitrege

5.Prezintă câteva trăsături fizice și morale ale Cenușăresei în maxim 5 rânduri:

_____
_____
_____
_____
_____
_____

6.Eu spun una, tu spui multe:

om-_____ noaptea-_____

bal-_____ palat-_____

picior-_____ rege-_____

fata-_____ prinț-_____

7.Transcrie din text:

- cinci cuvinte care exprimă ființe;

_____
_____

- cinci cuvinte care exprimă acțiune;

_____
_____

- cinci cuvinte care exprimă însușiri;

_____
_____

8.Transcrie din text o propoziție afirmativă:

_____
_____
_____

9.Transcrie din text o propoziție negativă:

_____
_____
_____

10.Transcrie cinci cuvinte dint text care conțin grupuri de litere:

_____
_____

11.Transcrie 5 cuvinte din text care conțin **m** înainte de **p** sau **b**:

_____
_____
_____

12.Taie forma greșită:

lanpă	scunpire	împinge	umbră	cânpie	unbrelă	împreună
lampă	scumpire	înpinge	unbră	câmpie	umbrelă	înpreună

FIȘĂ DE LUCRU

Șoarecele de rând și șoarecele de oraș după Lev Tolstoi

1. Citește textul:

Un şoarece înfumurat de la oraş veni în ospeţie la un şoarece de rând. Acesta locuia în câmp şi îşi ospăta musafirul cu ce-i era la îndemână, nişte boabe de grâu şi de mazăre. Şoarecele cel înfumurat ronţăi ce ronţăi la ele şi spuse:

– De asta şi arăţi atât de jigărit, fiindcă trăieşti în sărăcie. Să vii pe la mine, ca să vezi cum trăim noi. Şi şoarecele de rând veni la el. Aşteptară amândoi sub duşumele până căzu noaptea. Oamenii cinară şi se retraseră. Şoarecele cel înfumurat îşi introduse oaspetele printr-o deschizătură din duşumea în sufragerie şi amândoi se urcară pe masă. Şoarecele de rând nu văzuse de când se ştia pe lume atâtea bunătăţi şi nu se hotăra de care să se apuce mai întâi, așa că îi spuse șoarecelui lăudăros:

– Ai dreptate, traiul nostru este sărăcăcios. Am să vin să locuiesc şi eu la oraş.

Abia de rosti aceste cuvinte, că masa se cutremură, un om cu o lumânare în mână dădu buzna în sufragerie şi se porni să prindă şoarecii.

Abia izbutiră cei doi să se facă nevăzuţi în deschizătura din duşumea.

- O, nu, spuse după asta şoarecele de rând, tot mai bun este traiul nostru. Deşi n-am bucate alese, dar nici spaime dintr-astea nu cunosc.

2.Alege răspusul corect, colorând caseta corespunzătoare:

Unde locuia șoarecele înfumurat?

la câmp	la oraș	la munte

Unde locuia șoarecele de rând?

la oraș	la deal	la câmp

Cu ce l-a ospătat șoarecele de rând pe musafirul său?

cu boabe de porumb	cu boabe de grâu și mazăre	cu boabe de orez

De ce preferă șoarecele de rând traiul lui de la câmp față de cel de la oraș?

este mai liniștit, fără pericole	este mai îmbelșugat	este mai sigur

3.Găsește cuvinte cu sens opus pentru:

înfumurat-_____ musafir-_____

sărăcie-_____ a urca-_____

noapte-_____ a veni-_____

4.Găsește cuvinte cu sens asemănător pentru:

a se ospăta-_____ spaimă-_____

lăudăros-_____ a izbuti-_____

bucate-_____ spuse-_____

5.Alcătuiește câte o propoziție cu următoarele cuvinte și expresii: ***a se ospăta, a da buzna, a se face nevăzut, bucate, spaime:***

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

Resurse:
Imaginile au fost preluate: https://pixabay.com/ro/vectors/search
(vectori fără drept de autor)